

Arbeids- og sosialdepartementet
Pb 8019 Dep
0030 Oslo

«Et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov»

Vi viser til departementets høringsbrev av 12.mai 2014, deres ref: 14/1820

ASVL er glade for at regjeringen ønsker et enklere tiltakssystem, og at de gir signaler om at brukernes behov skal settes i sentrum. Vi er også glade for at regjeringen ikke ønsker å innføre endringer som påvirker arbeidsmarkedstiltakene Varig tilrettelagt arbeid (VTA) og Arbeidspraksis i skjermet virksomhet (APS).

Vi synes imidlertid det er svært uheldig at regjeringen legger opp til et vesentlig linjeskifte i arbeidsmarkedspolitikken uten at Stortinget har fått behandlet saken. Regjeringen har varslet at det kommer en stortingsmelding om arbeidsmarkedspolitikken til høsten, men de vil unnlate å ta med spørsmålet om anbud i meldingen. I stedet kommer regjeringen med forslag til forskriftsendring i en høringsrunde der svarfristen er knapp. Anbudsutsetting av de attføringstjenestene som i dag leveres av kommunalt eide vekst- og attføringsbedrifter, vil få store konsekvenser både for brukere, bedrifter og lokalsamfunn. Regjeringen fremmer forslaget sitt uten at disse forhold er vurdert eller tilstrekkelig belyst.

Etter vårt syn er det heller ikke vurdert muligheten for å slippe til andre aktører på en annen måte enn gjennom et anbudsregime. Regjeringen har ikke vurdert om andre ikke-kommersielle aktører, som for eksempel Kirkens bymisjon eller Frelsesarmeen, kan slippes til gjennom enten små justeringer i regelverket, eller gjennom en forsøksordning. Det er heller ikke vurdert, dersom en ønsker å forsøke seg med kommersielle aktører, om dette tryggest kan gjøres gjennom en forsøksordning.

Det kommunale eierskapet er etter vår mening en styrke for attføringsarbeidet. Det sikrer langsiktighet, stabilitet og ansvarlighet overfor bedriften(e). Eierrepresentanter i bedriftens styre bidrar med viktig lokalkunnskap, helsefaglig kompetanse og tverrfaglig tenkning, som er avgjørende for å skape gode løsninger for de av kommunenes innbyggere som trenger hjelp til å skaffe eller beholde jobb. Et anbudsregime vil gjøre det vanskelig for bedriften å beholde sin attføringsfaglige kompetanse fordi anbudssystemet medfører usikre jobber for de ansatte.

Dagens system innebærer at dersom en vekst- og attføringsbedrift går med overskudd så vil dette komme tiltaksdeltakerne og bedriften(e) til gode. Dette prinsippet bør videreføres. Vi frykter at kvaliteten i arbeidet blir vesentlig redusert dersom dette arbeidet overtas av bedrifter som har bedriftsøkonomisk overskudd som fremste formål.

Vi frykter at et anbudssystem som omfatter AB- tiltaket vil måtte medføre streng avvisning av tiltaksdeltakere i de tilfeller det er tvil om personens arbeidsevne. Dette innebærer at de brukerne som står lengst unna arbeidslivet, og som har størst bistandsbehov vil bli stående uten tilbud.

Det er også grunn til å tro at kommersielle aktører ikke vil finne det interessant nok å tilby attføringstjenester i tynt befolkede områder.

Vi er kritiske til at NAV får en utvidet rolle i attføringsarbeidet. Etter vårt syn har NAV nok med å klare å levere de tjenestene etaten allerede er pålagt.

Mens NAV setter krav om fordyrende kvalitetssikringssystem med ekstern revisjon til landets Vekst- og attføringsbedrifter, stilles det ikke slike krav i forhold til andre anbudsaktører.

NAVs håndtering av de attføringstiltak som alt er anbudsutsatt dokumenter at NAV ikke har de kvalifikasjoner og holdninger som er nødvendig for innhenting av seriøse anbud.

Å vinne et NAV- anbud innebærer en plikt, men ingen rett til å levere. Helt uavhengig av situasjonen på arbeidsmarkedet viser NAVs praksis at innkjøpene etter anbud varierer fra null til maks. Dette er en anbudspraksis som medfører at anbudsvinneren aldri kjenner kontraktsomfanget fra måned til måned. I forslaget til forskriftsendring finner vi heller ingen forslag som tar sikte på å endre dette.

Med vennlig hilsen
For ASVL

Dag Sandvik
Direktør